

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

**του Δημάρχου κ. Αθανάσιου Παπαδόπουλου που εκφωνήθηκε στο
Πολυδύναμο Πολιτιστικό Κέντρο Καλαβρύτων**

την 9η Δεκεμβρίου 2023

**για την παρουσίαση του Πανελλήνιου Μαθητικού Ποιητικού
διαγωνισμού**

**«ΑΘΛΟΝ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ ΚΑΙ ΛΕΝΑΣ
ΣΤΡΕΦΗ - ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ»**

Κυρίες και Κύριοι,

Φίλες και Φίλοι,

Η γραφίδα και το έργο του Γιάννη Κουτσοχέρα είναι στοιχεία άρρηκτα δεμένα με το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα.

Αυτός ο σπουδαίος ποιητής και διανοητής, ένας από τους πιο σημαντικούς και διακεκριμένους της μεταπολεμικής περιόδου, με τη δύναμη του λόγου και το βάθος των εικόνων και των στοχασμών του, κατάφερε να χτίσει συμβολισμούς και μηνύματα για το Ολοκαύτωμα που ταξιδεύουν στο χρόνο και στο χώρο εδώ και πολλές δεκαετίες.

Και θα ταξιδεύουν για πολύ ακόμα.

Ο Γιάννης Κουτσοχέρας όπως έχουν ήδη επισημάνει διαπρεπείς πανεπιστημιακοί είναι την ίδια στιγμή Έλληνας και παγκόσμιος.

Μιλάει για το δράμα του πολέμου και ταυτόχρονα δείχνει με το δάκτυλο το μεγαλείο της Ειρήνης, της Συναδέλφωσης και της Αλληλεγγύης.

Είναι ένας υμνητής της Ελευθερίας, της Δημοκρατίας και της Δικαιοσύνης, ένας υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κι ένας αξεπέραστος ουμανιστής που κάθε του λέξη έχει σχεδόν λυτρωτικό χαρακτήρα.

Κάθε χρόνο, τις παραμονές της επετείου του Ολοκαυτώματος, με την απονομή των βραβείων του Πανελλήνιου Μαθητικού Διαγωνισμού «Άθλον Ποίησης» που

συνδιοργανώνεται απ' το Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος και το Ίδρυμα Γιάννη και Λένας Στρέφη -Κουτσοχέρα, τιμούμε το έργο και τη μνήμη του και τη σπουδαία πολιτιστική και ιστορική συνεισφορά του στη διάδοση όσων συνέβησαν εδώ τον Δεκέμβριο του 1943.

Απόψε, λοιπόν, σας καλωσορίζουμε σε μια εκδήλωση που έχει δυο όψεις.

Στη μια πλευρά η παρουσίαση του μελοποιημένου έργου του Γιάννη Κουτσοχέρα «Γολγοθάς», σε μουσική σύνθεση του Αιγιάτη μουσουργού και συνθέτη Σάκη Παπαδημητρίου.

Και στην άλλη -αμέσως μετά-η απονομή των βραβείων του Ποιητικού Διαγωνισμού «Άθλον Ποίησης» στα παιδιά μας απ' όλη την Ελλάδα που συμμετείχαν στο φετινό διαγωνισμό και διακρίθηκαν με τα ποιήματά τους.

Παιδιά που μάς έρχονται φέτος απ' τη Σκάλα Λακωνίας, απ' την Πάτρα, απ' τη Λευκωσία της Κύπρου, απ' τα Χανιά, απ' τη Δάφνη Καλαβρύτων, απ' τη Νέα Αγχίαλο Μαγνησίας, απ' τη Ζάκυνθο, απ' το Μοσχάτο, απ' τα Καλάβρυτα και απ' τη Θεσσαλονίκη.

Επιτρέψτε μου, όμως, δυο πολύ σύντομες παρατηρήσεις.

Για το έργο «Γολγοθάς» του Γιάννη Κουτσοχέρα -που εκδόθηκε το 1961- έχει γραφτεί ότι είναι ένα έργο κάλεσμα σε κάθαρση και διαρκή αναγέννηση του ανθρώπου.

Ένα έργο που μέσα απ' την αλληγορία του θέλει ν' αποκαλύψει την μαρτυρική πορεία του ανθρώπου προς την αρετή, την Ειρήνη, τη γνώση και την αγάπη.

Είναι όμως κι ένα έργο που φανερώνει τις επιρροές του δημιουργού του απ' το δράμα του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

Τον τρόπο με τον οποίο το Ολοκαύτωμα καθόρισε όχι μόνο το ποιητικό ύφος και τις αναζητήσεις του ποιητή μας αλλά και την πολιτική του συμπεριφορά και φιλοσοφία ως βουλευτή και ευρωβουλευτή, ακόμα κι ως υπηρέτη της Νομικής Επιστήμης.

Ο Γιάννης Κουτσοχέρας, μέσα απ' τους στίχους του, απ' την άκρη της γραφίδας του, είχε ζητήσει, είχε παρακινήσει κάθε χρόνο τα Καλάβρυτα να είναι ένα προσκύνημα στη μνήμη των ηρώων τους.

«Άνθρωποι της γης μας», έγραφε, «της Ανατολής, της Δύσης, του Βορρά και του Νότου, τραγουδώντας την Ειρήνη να ερχόσαστε».

Να ερχόσαστε, δηλαδή, στα Καλάβρυτα, κι αφού αποθέσετε ένα ευλαβικό κλαδί ελάτου, ν' ακούσετε την μαρτυρική κραυγή της γης και του ουρανού, αλλά και την κραυγή του επέκεινα που είναι και δική μας κραυγή και λέει «Ποτέ πιά! Ποτέ πια πόλεμος».

Είναι περιττό -κι αυτονόητο- να επισημάνω το πόσο τραγικά επίκαιροι είναι αυτοί οι στίχοι στη σημερινή ταραγμένη εποχή μας που η ανθρωπότητα φαίνεται να παραγκωνίζει τα μαθήματα και παθήματα του παρελθόντος και να ξαναζεί με ένταση καιρούς εξόντωσης που είχαμε πιστέψει ότι δεν θα ξαναδούμε.

Αν ζούσε σήμερα ο Γιάννης Κουτσοχέρας σίγουρα θα έγραφε πολλά για το πανανθρώπινο αίτημα της συναδέλφωσης και της φιλίας των λαών, για την ειρήνευση αλλά και για την ανάγκη να μείνει στην άκρη αυτή η νοσηρή προσέγγιση που επιτρέπει να συμβαίνουν ξανά εγκλήματα πολέμου σε βάρος άοπλων και άμαχων πολιτών, σαν να μη δίδαξε τίποτα το παρελθόν.

Σαν να μη δίδαξε τίποτα τους θύτες ότι η εμμονή τους στην αδικοπραξία δεν έχει καμία άλλη έκβαση απ' την πλευρά της ήττας που, αργά ή γρήγορα, τούς περιμένει και τους τιμωρεί.

Εσκεμμένα, όμως, παρέλειψα μια αναφορά του ποιητή που απευθυνόταν στους νέους.

«Να ερχόσαστε στα Καλάβρυτα», έλεγε ο Κουτσοχέρας, «αλλά πιότερο απ' τους πιότερους να έρχονται τα νιάτα».

Γιατί τα νιάτα είναι εκείνα που οικοδομούν το μέλλον και παίρνουν από εμάς τη σκυτάλη.

Είναι οι κληρονόμοι κι οι μελλοντικοί κληροδοτές των αρχών, των αξιών, των ιδανικών μας αλλά και της ιστορικής μας μνήμης.

Αυτό ακριβώς το νόημα, τον χαρακτήρα και το στόχο έχει και ο Πανελλήνιος Ποιητικός Διαγωνισμός «Άθλον Ποίησης» που φέτος, στα 80 χρόνια του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος, συμπληρώνει 28 χρόνια διαρκούς παρουσίας στις επετειακές

εκδηλώσεις μας καθώς διοργανώθηκε πρώτη φορά το 1995, ένα χρόνο μετά το θάνατο του ποιητή τον Αύγουστο του 1994.

Το «Άθλον Ποίσεως» είναι ένας διαγωνισμός που κάθε χρόνο έρχεται να εκπληρώσει την επιθυμία του Γιάννη Κουτσοχέρα. Αυτή που λέει ότι πιο πολύ απ' όλους να έρχονται εδώ οι νέοι μας και μέσα απ' την ιστορία του τόπου μας να μεταδίδουν το δικό τους μήνυμα Ειρήνης, Φιλίας και Συναδέλφωσης.

Και το καταφέρνουμε.

Καταφέρνουμε να κρατάμε ζωντανή και διαρκώς επίκαιρη την επιθυμία του, δίνοντας -μέσω του Διαγωνισμού- πνοή και ώθηση σ' αυτή την συμβολική άφιξη των νέων μας από κάθε γωνιά του Ελληνισμού στα νοήματα και στους συμβολισμούς της ιστορίας των Καλαβρύτων.

Οφείλω, λοιπόν, να ευχαριστήσω όσες και όσους συμμετείχαν στον φετινό διαγωνισμό.

Να ευχαριστήσω την Οργανωτική Επιτροπή, δηλαδή τον Πρόεδρο του Δημοτικού Μουσείου Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος Χρίστο Φωτεινόπουλο και φυσικά την Λέτα Κουτσοχέρα, Πρόεδρο του Ιδρύματος «Γιάννη Κουτσοχέρα και Λένας Στρέφη-Κουτσοχέρα».

Αλλά και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης, την συγγραφέα Φαίδρα Ζαμπαθά-Παγουλάτου, τον συγγραφέα και ποιητή Παναγιώτη Καραφωτιά, την καθηγήτρια της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά Φρόσω Κλαμπανιστή, την καθηγήτρια και ποιήτρια Λέτα Κουτσοχέρα και την συγγραφέα και ποιήτρια Βούλα Κωστοπέτρου.

Θα ήθελα επίσης να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά και στα δυο σχολεία απ' την Λάρισα που είναι απόψε κοντά μας.

Στο 5^ο Γυμνάσιο και στο 5^ο Λύκειο Λάρισας, στους μαθητές και στους καθηγητές, στα παιδιά της χορωδίας που θα μάς τραγουδήσουν απόψε μελοποιημένους στίχους από ποιήματα που έχουν διακριθεί στο «Άθλον Ποίσεως».

Πριν κλείσω επιτρέψτε μου μια ακόμη αναφορά.

Εδώ και 28 χρόνια, όσα χρόνια δηλαδή οργανώνεται το «Άθλον Ποιήσεως», πέρα από το θεσμικό χαρακτήρα που έχει κατακτήσει ως ένας ποιητικός διαγωνισμός με πανελλαδική εμβέλεια, έχει ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι τα ποιήματα των νέων που έρχονται από κάθε γωνιά της χώρας διακρίνονται όχι μόνο για το λυρικό χαρακτήρα και την πυκνότητα του λόγου τους αλλά και για τη δύναμη της έκφρασης, τη δύναμη των λέξεων που χρησιμοποιούνται για να μεταδοθούν η μήμη και τα μηνύματα του Ολοκαυτώματος.

Αυτός είναι και ο λόγος που κατά καιρούς τα ποιήματα που βραβεύονται συγκεντρώνονται σε τόμους και εκδίδονται με την ευθύνη και επιμέλεια του Δημοτικού Μουσείου Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος και του Ιδρύματος «Γιάννη Κουτσοχέρα και Λένας Στρέφη-Κουτσοχέρα».

Η αρχή έγινε το 2007 όταν κυκλοφόρησε ο πρώτος τόμος της έκδοσης «Πνοές Ειρήνης» ενώ πέρυσι με μια ανθολογία 168 ποιημάτων -που κάλυπταν όλη την περίοδο από το 2007 έως το 2022 - κυκλοφόρησε ο δεύτερος τόμος της συλλογής.

Οι νέοι μας, λοιπόν, γράφουν.

Και γράφουν πολύ καλά.

Σε πείσμα όσων πολλές φορές -ακόμα και στο δημόσιο λόγο τους- μιλούν με ένα τόνο απαξίωσης για τις πνευματικές αναζητήσεις και τον εκφραστικό πλούτο της νέας γενιάς, έρχεται η ίδια η πραγματικότητα να τους διαψεύσει πανηγυρικά.

Μέρος αυτής της πραγματικότητας είναι και ο διαγωνισμός μας.

Μέρος αυτής της αλήθειας είναι και το «Άθλον Ποιήσεως» όπου κάθε ένα από τα ποιήματα των νέων που γράφουν και συμμετέχουν στο διαγωνισμό είναι όχι μόνο μια πνευματική έκφραση αλλά και μια πνευματική συνεισφορά στην ανάδειξη του δράματος του Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

Και αυτό είναι παρά πολύ ελπιδοφόρο.

Αν ήταν ανάμεσα μας σήμερα ο Γιάννης Κουτσοχέρας είμαι βέβαιος ότι σ' αυτό θα στεκόταν περισσότερο.

Στα γραπτά των νέων μας και στον τρόπο που το δικό του έργο ήταν, είναι και θα παραμείνει για πάντα μια παρακαταθήκη ιδεών για τις νέες γενιές.

Τις γενιές που πατούν πάνω στα δικά του βήματα και συνεχίζουν.

Σας Ευχαριστώ.